

Parlamentaaarsed uudised

Piret Viljamaa

Eesti Rahvusraamatukogu parlamendiinfo keskuse infospetsialist

Välisriikide parlamentide uudiseid 2013. aasta maist novembrini.

Uudistest valiku tegemisel on kasutatud BNS-i (news.bns.ee), teiste uudisteagentuuride ja meediaväljaannete ning parlamentide kodulehtedel leiduvaid materjale.

Afganistan

Mais tuli Afganistani parlamendis arutusele naistevastast vägivalda piirav seaduseelnõu, kuid spiiker lõpetas debati 15 minuti järel konservatiivide vastuseisu tõttu. Konservatiivid väitsid, et eelnõu rikub islami põhimõtteid. Presidendi seadlusega kehtestati eelnõus sisalduvad sätted juba 2009. aastal, kuid parlamendiliige Fawzia Kofi tahtis kindlustada, et neid ei tühistataks pärast liitlasvägede Afganistanist lahkumist. Muu hulgas keelatakse alaealise abielumine ning tüliküsimuste lahendamise tagatiseks abielude sõlmimine. Konservatiivid leidsid näiteks, et vägistatud naiste karistamise lõpetamine tekitab sotsiaalse kaose, sest naised rikuvad edaspidi abielu karistamatult. President Hamid Karzai vaated on muutunud lääneriikide surve vähenemise tõttu; 2012. aastal nõustus ta vaimulike nõukogu esitatud seaduseelnõuga, mis lubab meestel oma naisi teatud tingimustel peksta. Mõned naiste õiguste eest seisvad parlamendiliikmed kardavad, et eelnõu parlamenti toomine võib anda hoopis tagasilöögi, sest -konservatiividel avaneb võimalus presidendi seadlus tühistada.

CBC News, 18.05.2013, „Afghan legislators block law protecting women”. – <http://www.cbc.ca/news/world/afghan-legislators-block-law-protecting-women-1.1377987>

The Guardian, 20.06.2013, „Afghan women’s rights under threat”. – <http://www.theguardian.com/global-development/2013/jun/20/afghan-womens-rights-under-threat>

Albaania

Juunis toimunud parlamendivalimistel sai 37 parteist koosnev vasakpoolne valimisliit, mille eesotsas on Sotsialistliku Partei juht Edi Rama, 83 kohta 140-st. Ametist lahkuva valitsusjuhi Sali Berisha demokraadid ja nende partnerid said 57 kohta. Poliitiliste konkurentide valimisplatvormid olid sarnased, mõlemad on Euroopa-meelsed, lubati uusi töökohti, majandusarengut ja maksureformi. Valimisaktiivsus oli 53 protsenti. Spiikriks valis parlament 91 häällega endise peaministri, Sotsialistliku Liikumise Integratsiooni Heaks juhi Ilir Meta, keda paar aastat tagasi süüdistati korruptsioonis, mida küll tõestada ei suudetud.

Balkan Insight, 11.09.2013, „Parliament speaker vote divides Albania’s opposition”. – <http://www.balkaninsight.com/en/article/new-speaker-divides-albania-s-democrats>

Balkan Insight, 16.09.2013, „Edi Rama sworn in as Albania PM”. – <http://www.balkaninsight.com/en/article/edi-rama-sworn-in-as-albania-pm>

Ameerika Ühendriigid

Juunis kiitis Senat heaks immigratsioonireformi eelnõu, selle poolt hääletas 68 ja vastu 32 senaatorit. Demokraatide ühisrindega liitus Senatis ka 14 vabariiklaste rahvaesindajat. Eelnõu hõlmab piirikontrolli tõhusamat elluviimist, viisaprogramme oskus- ja lihttööliste ning tööandjatele suunatud elektroonilise verifitseerimissüsteemi laiendamist. Esindajatekojas on menetlemine aga takerdunud, sest kuigi vabariiklased on lootuses hispaaniakeelse valijaskonna häält püüda oma varasemaid jäiku seisukohti muutnud, ei poolda partei konservatiivsem tiib endiselt ideed anda kodakondsus ligikaudu 11 miljonile illegaalselt Ühendriikides viibivale isikule. 1986. aastast saadik pole immigratsiooniseadust oluliselt muudetud, kuid Esindajatekoda pooldab seaduse ettevaatlikku muutmist väikeste lõikude kaupa. President Barack Obama on korduvalt üles kutsunud seadust vastu võtma.

AFP-AP-BNS, 28.06.2013, „USA immigratsioonieelnõu sai Senati heakskiidu”;

The Guardian, 24.10.2013, „Obama calls on Congress to pass immigration reform by year’s end”. – <http://www.theguardian.com/world/2013/oct/24/obama-congress-immigration-reform-gop-opposition>

Oktoobris seiskus Ameerika Ühendriikide föderaalvalitsusasutuste töö 16 päevaks, sest Esindajatekoda, kus enamuse on vabariiklaste käes, ning demokraatide kontrollitav Senat ei suutnud järgmises riigieelarves üksmeelele jõuda. Esindajatekoja vabariiklased soovisid võlaliimiidi tõstmise eest vastutasuks järeleandmisi president Barack Obama tervishoiureformi rahastamises, paljud Senati vabariiklased aga ei pidanud sellist nõudmist perspektiivikaks. Kompromisseelnõu algatas Senat, seal hääletas meetme poolt 81 ja vastu oli 18 senaatorit, Esindajatekojas jagunesid hääled 285 poolt ja 144 vastu. Kui Kongress poleks võlaliimiiti 17. oktoobriks tõstnud, oleks riik olnud maksejõuetu. Ajutiselt võlallage tõstev seadus pakub olukorrast väljapääsu, see võimaldab valitsuse töö jätkumist ajutise eelarvega 15. jaanuarini ja võlaliimiidi pikendamist 7. veebruarini, kuid mõne kuu pärast on samad küsimused uuesti päevakorral.

AFP-BNS, 29.09.2013, „USA Esindajatekoda võttis vastu Obamacare'i vastase rahastuslahenduse”;
AP-AFP-BNS, 11.10.2013, „USA Esindajatekoja vabariiklased tegid Obamale uue ettepaneku”;
AP-AFP-BNS, 12.10.2013, „USA Senatis ei leidnud toetust demokraatide eelnõu võlallae tõstmiseks”;
AFP-BNS, 17.10.2013, „Obama allkirjastas valitsuse seisaku lõpetava seaduse”.

Argentina

Argentinas toimusid oktoobris vahevalimised, valiti pool Kongressi alamkojast ja kolmandik Senatist. Esimest korda said valida 16- ja 17-aastased noored. President Cristina Fernández de Kirchneri populaarsus oli enne valimisi äärmiselt madal, kuid presidendi Võidurinne sai ligikaudu kolmandiku häältest ning säilitas Kongressis enamuse. Valimistulemused purustasid aga Kirchneri lootuse saavutada parlamendis kahekolmandikuline enamuse, mis võimaldaks muuta põhiseadust, et president saaks kandideerida kolmandaks ametiajaks.

AFP-BNS, 28.10.2013, „Argentina president säilitas Kongressis enamuse”.

Austraalia

Septembris valiti Austraalias parlamenti: kaalul olid Esindajatekoja 150 kohta ja pooled Senati 76 kohast. Edu saatis opositsioonilist liberaalide-rahvuslaste koalitsiooni, riigi uueks peaministriks sai opositsioonijuht Tony Abbott. Abbotti koalitsioon sai Esindajatekojas 90, Tööpartei 55 kohta. Tööpartei juht Kevin Rudd lubas tagasivalimisel korraldada rahvahääletuse aborigeenide tunnustamiseks põhiseaduses, nimetades aborigeenide kui Austraalia esimeste asukate tunnustamist üheks oma prioriteediks. Opositsioonijuhi Tony Abbotti valimiskampaania keskmes oli lubadus viia sisse tasustatav vanemapuhkus, ebapopulaarse süsinikdioksiidimaksu tühistamine ja võlakoorma vähendamiseks riigi kulude kärpimine. Lisaks lubas opositsioon võimule saades tegelda paadipõgenike voo peatamisega, mis arvamusküsitluste kohaselt oli üle poolte valijate jaoks valimisotsuse langetamisel väga oluline teema. Valimine on Austraalias kohustuslik.

AFP-BNS, 10.07.2013, „Austraalia peaminister lubab referendumit aborigeenide tunnustamiseks”;
AFP-BNS, 07.09.2013, „Austraalia parlamendivalimistel saatis edu opositsiooni”;
The Washington Post, 26.09.2013, „Australia's 2013 election: a divided left and a step to the right”. – <http://www.washingtonpost.com/blogs/monkey-cage/wp/2013/09/26/australias-2013-election-a-divided-left-and-a-step-to-the-right/>

Austria

Septembri lõpus toimusid Austrias parlamendi 183-kohalise alamkoja valimised, kaks peamist tsentriparteid kogusid senise võimukoalitsiooni säilitamiseks piisava toetuse. Sotsiaaldemokraadid (SPÖ) said 52 kohta (5 kohta vähem kui eelmistel valimistel), see on nende madalaim tulemus 1945. aastast alates. Konservatiivne Rahvapartei, mis on olnud SPÖ koalitsioonipartner 2008. aastast, sai 47 kohta (-4 kohta). Immigratsioonivastane ja euroskeptiline paremäärmuslik Vabaduspartei jäi kolmandaks 40 kohaga (+6 kohta), roheline partei sai 24 kohta. Valimiskampaania keskendus maksudele, pensionile ja tööpuudusele, kuigi viimane on 4,8 protsendiga Euroopa Liidu madalaim. Valimisaktiivsus oli 74,9 protsenti.

AFP-BNS, 29.09.2013, „Austria võimukoalitsioon kindlustas enamuse”;
Inter-Parliamentary Union, „Austria”. – http://www.ipu.org/parline-e/reports/2017_E.htm

Bangladesh

Esimest korda mõistis kohus Bangladeshis iseseisvussõja ajal toimepandud kuritegudes süüdi parlamendisaadiku: sõjaroimade eest määrati surmanuhtlus opositsiooniliikmele Salauddin Quader Chowdhuryle. Üks Bangladeshis Rahvuspartei juhte leiti süüdi olevat vähemalt 200 inimese, peamiselt hindude tapmises Chittagongi linnas. Alates 2013. aasta algusest on tribunal sõjakuritegudes süüdi mõistnud kuus islamisti. Bangladeshis võimude väitel tapsid Pakistani sõdurid kohalike kollaborantide abiga Bangladeshis 1971. aasta iseseisvussõja ajal kolm miljonit inimest ja vägistasid 200 000 naist.

AFP-BNS, 01.10.2013, „Bangladeshis kohus mõistis saadiku sõjakuritegude eest surma”.

Bulgaaria

Mais toimusid ennetähtaegsed parlamendivalimised. Valitsus astus tagasi veebruaris toimunud ulatuslike meelevalduste tõttu, mis olid ajendatud elektri kõrgest hinnast ja üldisest vaesusest. Valimiste eelõhtul konfiskeeriti ühe trükifirma ruumidest enam kui 470 000 valimissedelit. Ametlikud sedelid olid toimetatud jaoskondadesse päev varem. See vallandas pettusesüüdistuste laine võimuloleva konservatiivse partei GERB vastu, sest ajakirjanduse teatel oli valimissedeleid trükinud ja hoidnud erafirma Multiprint GERB-iga tihedalt seotud.

Parlamendivalimistel sai GERB 240-kohalises parlamendis 97 kohta, Bulgaaria Sotsialistliku Partei juhitud valimisliit Koalitsioon Bulgaaria Eest 84, Türgi vähemuse partei Liikumine Õiguste ja Vabaduste Eest 36 ning marurahvuslik Ataka 23 kohta. Valimisaktiivsus oli 51,3 protsenti, valijaist neljandik toetas väiksemaid parteisid, mis valimiskünnist ei ületanud. Ükski teine parlamendipartei polnud nõus GERB-iga valitsust moodustama, seepärast tuli võimule sotsialistide toetatud tehnokraatide valitsus eesotsas Plamen Orešarskiga. Juulis lükkas Konstitutsioonikohus tagasi GERB-i taotluse valimisprotseduuride väidetavate ulatuslike rikkumiste tõttu parlamendivalimiste tulemused tühistada. Esimest korda Bulgaaria ajaloos taotles valimisvõidu saanud partei tulemuste tühistamist.

AFP-BNS, 15.05.2013, „Valimistulemused süvendavad Bulgaaria poliitilist patiseisu”;

AFP-BNS, 09.07.2013, „Bulgaaria Konstitutsioonikohus kinnitas parlamendivalimiste tulemused”;

AFP-BNS, 14.10.2013, „Bulgaaria eksametnikule esitati süüdistus lohakuses”.

Juunis esitas peaminister Plamen Orešarski riikliku julgeolekuteenistuse juhiks seadusandja ja meediaärimehe Deljan Peevski kandidatuuri. Peevskile esitati 2007. aastal süüdistus korruptsioonis ja väljapressimises, milles küll kohus ta lõpuks õigeks mõistis. Parlamendis toetas valitsev vasakpoolne blokk Peevski kandidatuuri 116 häälega, vastu oli 87 parlamendiliiget. Peevski oli ainus kandidaat ning hääletusele ei eelnenud tavapäraselt arutelu. Ametissenimetamine vallandas pahameeletormi, selle vastu tuli Sofias tänavatele protestima ligi 10 000 inimest. President Rosen Plevneliev nõudis, et otsus viivitamatult tühistataks. Esimest korda Bulgaaria ajaloos teatas suuresti tseremoniaalsete volitustega riigipea, et on kaotanud valitsuse vastu usalduse. Järgmisel päeval lubas Peevski ameti maha panna. Peaminister lubas, et otsus tühistatakse ning palus parlamendis oma eksimuse pärast vabandust.

AP-AFP-BNS, 14.06.2013, „Bulgaaria parlament kinnitas julgeolekujuhiks meediamagnaadi”;

AFP-AP-BNS, 15.06.2013, „Bulgaaria meediamagnaadist julgeolekujuht avaldas soovi tagasi astuda”;

AFP-BNS, 20.06.2013, „Bulgaarias jätkusid peaministri vabandusele vaatamata meelevaldused”.

Valitsuse ja parlamendi vastased protestid jätkusid Deljan Peevski taandumisest hoolimata. Nõuti valitsuse tagasiastumist ja uusi valimisi. Kriitikute vaigistamiseks surus Orešarski parlamendis kiiresti läbi meetmetepaketi vaesuse leevendamiseks ja demokraatia vastu usalduse taastamiseks. Seadus võeti vastu 117 poolthäälega. Opositsioonilised konservatiivid boikoteerisid parlamendi tööd. Juunis loopisid meelevaldajad parlamendihoone pihta tomateid ja kurke, juulis kutsusid nad üles parlamendihoonet ööpäevaringselt piirama. Parlamendi kaitseks püstitati metalltõkked. Politseinikel tuli murda meelevaldajate piiramisrõngas ning likvideerida pargipinkidest, prügikonteineritest ja sillutisekividest rajatud barrikaadid. Kokkupõrgete tulemusel vajus mitu inimest haiglaravi. Oktoobris tõkestasid tudengid Kliment Ohridski ülikooli sissepääsu, nõudes parlamendi laialisaatmist ja ennetähtaegsete valimiste korraldamist.

Oktoobri algul toimus parlamendis esimene opositsioonipartei GERB algatatud valitsuse umbusaldushääletus, mida toetas 86 parlamendiliiget, vastu hääletas 111 vasakpoolsete ning liberaalide saadikut. Marurahvusliku Ataka liikmed ei hääletanud. GERB on teatanud, et kavatseb umbusalduse avaldamisega jätkata seni, kuni valitsus tagasi astub. Bulgaaria seadused lubavad pidevalt uusi usaldushääletusi korraldada, kuid selleks tuleb iga kord esitada uus põhjus.

AP-BNS, 18.07.2013, „Bulgaaria meeleavaldajad püüavad parlamenti sisse piirata”;
AFP-BNS, 24.07.2013, „Bulgaaria politsei päästis seadusandjad piiramisrõngast”;
AFP-BNS, 02.10.2013, „Bulgaaria peaminister võitis ametiaja esimese umbusaldushääletuse”;
AP-BNS, 29.10.2013, „Tudengid tõkestasid Bulgaaria suurima ülikooli sissekäigu”.

Egiptus

Juunis tunnistas Egiptuse Konstitutsioonikohus islamistide juhitava parlamendi ülemkoja Šuuranõukogu ja riigi põhiseaduse koostanud komisjoni põhiseaduse vastasteks ja seadusjõuetuteks. Sama kuu lõpul kogunesid president Mohamed Morsi miljonid vastased suuremates linnades ja nõudsid tema erruminekut. Pärast meeleavaldusi toimus sõjaväeline riigipööre, mille käigus kukutati võimult president ja tema valitsus. Põhiseaduse kohaldamine peatati ja riigi ajutiseks presidendiks vannutati Konstitutsioonikohtu esimees Adly Mansour, kes andis korralduse Šuuranõukogu laiali saata. Järgnesid Moslemivennaskonna protestid ning sagesid islamistide rünnakud Siinai poolsaarel, misjärel kohus keelustas Moslemivennaskonna tegevuse. Egiptuse uut põhiseadust koostav komisjon teatas sügisel, et uus põhiseadus pannakse rahvahääletusele novembri lõpuks. Uue põhiseaduse heakskiitmine peaks viima parlamendi- ja presidendivalimisteni järgmise aasta keskpaigas.

AFP-BNS, 02.06.2013, „Egiptuse kohus tunnistas Senati seadusjõuetuks”;
AFP-BNS, 05.07.2013, „Egiptuse ajutine president käskis ülemkoja laiali saata”;
AP-BNS, 02.10.2013, „Egiptuse relvajõudude ülem kutsus kinni pidama üleminekukavast”.

Gruusia

Septembris võttis parlament uuesti vastu kolm seadust, millele president Mihheil Saakašvili pani veto. Gruusia Unistuse algatatud põllumajandusmaad käsitleva eelnõu eesmärk oli piirata võimalust välismaalastele kehtestatud põllumajandusmaa müügi ajutisest piirangust mööda hiilida, muutes maa kasutusotstarvet. President leidis, et seadusemuudatus on majandusele kahjulik ja põhiseadusega vastuolus. Parlament tühistas veto 91 häälega. Kõrgharidusseaduse muudatused võeti uuesti vastu 93 häälega. President ei olnud näiteks nõus punktiga, mis sätestas, et doktorikraadi taotlejad ei võiks samal ajal enam lektorina töötada. Kultuuripärandit puudutavad muudatused võeti teist korda vastu 92 häälega. Seadus annab pealinna piirkonnas kultuuriväärtuste määramise õiguse kultuuriministri kätte, seni oli see Tbilisis linnavalitsuse otsustada.

Oktoobris võttis parlament vastu seaduse, mis kehtestas kohtunikuks pürgijaile kolmeaastase katseaja enne neile eluaegse kohtunikustatuse määramist. Eluaegne staatus kehtestatakse uue põhiseadusega, seni määrati kohtunikud ametisse kümneks aastaks. President leidis, et katseaeg muudab kohtunikud mõjutatavaks. Parlament võttis seaduse teistkordselt 97 häälega vastu. Eelmise aasta sügisest on parlament tühistanud üle kümne presidendi veto.

Civil.ge, 06.09.2013, „Parliament overrides three presidential vetoes”. – <http://www.civil.ge/eng/article.php?id=26426>
Civil.ge, 01.11.2013, „Parliament overrides presidential veto”. – <http://www.civil.ge/eng/article.php?id=26647>

Gruusia parlament muutis 2010. aastal vastu võetud uut põhiseadust. Põhiseaduse parandused piiravad peaministri volitusi. Oktoobris vastu võetud muudatuste kohaselt peab parlament uuesti kinnitama kogu valitsuse, sealhulgas peaministri juhul, kui üle kolmandiku ministritest välja vahetatakse. Varasema versiooni kohaselt saanuks peaminister õiguse asendada kõik ministrid parlamendi heakskiiduta. Põhiseadusest kõrvaldati ka säte, mis andnuks peaministrile õiguse algatada parlamendis usaldushääletus seoses valitsuse iga eelnõuga. Lisati säte, mis näeb ette, et kui parlament ei suuda rahandusaasta alguses kahe kuu jooksul eelarvet kinnitada, toob see kaasa valitsuse umbusaldushääletuse. Kui parlament uut valitsust moodustada ei suuda, saadab president parlamendi laiali ja kuulutab välja ennetähtaegsed valimised. Uus põhiseadus jõustus täielikult pärast 2013. aasta oktoobris toimunud presidendivalimisi, mis tõid võidu partei Gruusia Unistus kandidaadile Giorgi Margvelašvilile.

Interfax-BNS, 04.10.2013, „Gruusia parlament piiras peaministri volitusi”.

Hispaania

Hispaania parempoolne valitsus kavatses muuta sotsialistliku eelkäija vastu võetud liberaalsemat abordiseadust. 2010. aastal jõustunud abordiseadus lubab raseduse katkestamist kuni 14. rasedusnädalani või 22. nädalani, kui loode on kahjustatud. Praegune valitsus näib soovivat tagasi pöörduda 1985. aasta seaduse juurde, mis lubas aborti vaid vägistamise, loote kahjustuse ja tõsise füüsilise või psühholoogilise ohu korral emale. Oktoobris tungisid kolm Femeni aktivisti parlamenti ning viisid seal justiitsministri kõne ajal läbi topless-protesti abordiõiguse kaitseks. Käputäis opositsiooniliikmeid tervitas protesteerijaid hõreda aplausiga. Hispaanias võib parlamendis toimunud kooskõlastamata protesti eest määrata trahvi või kuni aastapikkuse vanglakaristuse.

AFP-BNS, 02.09.2013, „Hispaania plaanib abordiseaduse karmistamist“;

The Independent, 09.10.2013, „Femen activists disrupt Spanish Parliament with topless protest against conservative abortion law reforms“. – <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/femen-activists-disrupt-spanish-parliament-with-topless-protest-against-conservative-abortion-law-reforms-8869056.html>

Novembris tunnistas Senat härjavõitluse rahvusliku kultuuripärandi osaks. Selle poolt oli 144, vastu 26 senaatorit. Põhiseaduse järgi kuulub härjavõitluse regulatsioon regionaalvalitsuse kompetentsi, Kataloonia keelustaski härjavõitluse mõnda aega tagasi. Sellest ajendatult pöördus Hispaania parlamendi poole u 600 000 härjavõitluse pooldajat. Rahvapartei oli otsuse suurimaid toetajaid, õigustades seda kui majanduse elavdamise vahendit. Sotsialistid jäid valdavalt hääletusest kõrvale, nimetades seda ebavajalikuks ja rahvast lõhestavaks, ning väiksemad opositsiooniparteid olid enamikus vastu.

AP-BNS, 07.11.2013, „Hispaania Senat võttis vastu härjavõitlust kaitsva seaduse“;

Xinhua News, 07.11.2013, „Spanish Senate declares bullfighting to be cultural patrimony“. – http://news.xinhuanet.com/english/culture/2013-11/07/c_132868388.htm

Horvaatia

Oktoobris tühistas Horvaatia parlament Euroopa vahistamiskäsule seatud piirangud. Muudatuse poolt oli 83 ja vastu 28 seadusandjat. Euroopa Liitu astudes nõuti Horvaatialt oma seaduste sobitamist Euroopa Liidu õigusaktidega, kuid kolm päeva enne ühinemist käesoleva aasta suvel lisis parlament vahistamiseseadusele sätte, et Horvaatia väljaandmiskohustus ei laiene enne 2002. aasta 7. augustit sooritatud kuritegudele. Opositsioon süüdistas valitsust soovis takistada salapolitsei Jugoslaavia-aegse luurejuhi Josip Perkovići Saksamaale väljaandmist ning Euroopa Liit ähvardas riiki sanktsioonidega. Valitsus eitab seadusemuudatuste seotust luurejuhiga, väites, et sooviti kaitsta 1990. aastate iseseisvumissõja veterane.

AP-BNS, 04.10.2013, „Horvaatia seadusandjad muutsid vastuolulist väljaandmiseadust“;

Expatica, 04.10.2013, „Croatia amends disputed EU arrest warrant law“. – http://www.expatica.com/de/news/german-news/croatia-amends-disputed-eu-arrest-warrant-law_275430.html

Iirimaa

Esimest korda Iirimaa ajaloos võeti vastu seadusemuudatused, mis võimaldavad teha aborti, kui ema elu on ohus. Tõukeks sai aastatagune juhtum, kui nurisünnitusega haiglasse pöördunud Savita Halappanavarile ei osutatud abi ettekäändel, et aborti ei saa katoliikliku Iirimaa seaduste tõttu teha, ning naine suri veremürgitusse. Juhtum kutsus esile proteste nii Iirimaa kui ka rahvusvaheliselt. Suvel vastu võetud seadusemuudatused võimaldavad teha aborti, kui kaks arsti tõendavad, et naise füüsiline tervis on ohus või kolm arsti on veendunud, et naine sooritab raseduse jätkumisel enesetapu. Alamkojas toetas seadust 127, vastu oli 31 liiget. Parteide Fine Gael ja Sinn Féin liikmed, kes muudatuste vastu hääletasid, heideti parteist välja. Seaduse kiitis heaks ka ülemkoda ning president allkirjastas selle.

BBC News, 12.07.2013, „Ireland’s parliament approves ‘life-saving’ abortion“. – <http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-23277590>

Independent, 30.07.2013, „President Higgins signs abortion bill into law“. – <http://www.independent.ie/irish-news/president-higgins-signs-abortion-bill-into-law-29459937.html>

Oktoobris toimus Iirimaa referendum valitsuse ettepaneku üle kaotada parlamendi ülemkoda kui institutsioon, mida valijad üllatuslikult (51,7 protsenti referendumil osalenutest) ei toetanud. Viimased arvamusküsitlused prognoosisid ettepaneku läbimineku. Peaminister Enda Kenny valitsus soovis ülemkoja kaotada, sest 60-liikmelisel koval ei ole sisulist võimu ja selle tegevuskulud ulatuvad aastas 20 miljoni euroni. Ka peaministri plaani vastased tunnustavad, et ülemkoda ei täida praegusel kujul oma ülesannet, kuid nende arvates tuleks seda reformida, mitte kaotada.

AP-BNS, 05.10.2013, „Iirlased ei toetanud parlamendi ülemkoja kaotamist“.

India

India parlament võttis vastu 13,5 miljardi euro suuruse programmi vaestele subsideeritud hindadega toidu jagamiseks, et saada jagu riigis valitsevast näljast ja alatoitlusest. Toidujulgeoleku seadus on parlamendi oluline samm enne järgmise aasta valimisi ja alamkojas eelnes selle vastuvõtmisele üheksatunnine debatt. Suurima opositsioonipartei Bharatiya Janata liikmed väitsid, et programm ei ole piisav kogu elanikkonna abistamiseks, kuid hääletasid siiski eelnõu poolt. Ligi 70 protsenti India elanikkonnast ehk 800 miljonit inimest peaks edaspidi saama toiduteravilja hinnaga üks ruupia (1,15 eurosent) kilo. India ei suuda kümneid aastaid väldanud kiirest majanduskasvust hoolimata ikka veel oma elanikkonda toita. Seaduseelnõu kiideti heaks ka ülemkojas.

AFP-BNS, 27.08.2013, „India parlamendi alamkoda võttis vastu toiduabiprogrammi”;

Bloomberg, 03.09.2013, „India’s Upper House approves Singh’s \$19 billion food aid”. – <http://www.bloomberg.com/news/2013-09-03/india-upper-house-approves-singh-s-19-billion-food-subsidy.html>

Itaalia

Juulis põhjustas skandaali Põhjaliiga senaator Roberto Calderoli, kes võrdles Itaalia esimest mustanahalist ministrit orangutaniga. Calderoli leidis ka, et Kenyast pärit Cécile Kyenge edu julgustab illegaalseid immigrante Itaaliasse saabuma ning Kyenge peaks olema minister oma päritoluriigis. Calderoli sõnavõtt tõi kaasa kriitikatormi, peaminister Enrico Letta nimetas Calderoli sõnu igasuguseid piire ületavaks. Skandaali puhkedes helistas Calderoli isiklikult Kyengele, et vabandust paluda. Kyenge võttis vabandused vastu, kuid leidis, et kui poliitilisi vaateid ei osata viisakalt väljendada, oleks targem tagasi astuda. Kyenge on Kongos sündinud arst, kes on Itaalias elanud 1983. aastast. Immigrandid moodustavad Itaalias ligikaudu 8 protsenti rahvastikust.

BBC News, 15.07.2013, „‘Orangutan’ slur highlights open racism in Italian politics”. – <http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-23319256>
Oktoobri algul võitis Itaalia peaminister Enrico Letta Senati usaldushääletuse. Eelnevalt kutsus Vabaduse Rahva partei liider Silvio Berlusconi kõik partei viis ministrit valitsusest tagasi valitsuse otsuse pärast käibemaksu tõsta. Parteikaaslaste surve loobus Berlusconi aga ootamatult valitsuse kukutamise katsest. Hääletusest osa võtnud 305 senaatorist 235 hääletas valitsuse poolt ja 70 vastu. Enne hääletust peetud kõnes teatas Berlusconi, et ta muutis meelt, kui peaminister kinnitas, et reformide järele on vajadus, ning lubas makse alandada.

Riigi kõrgeim kohus langetas augusti alguses Berlusconi maksupettuse kohtuasjas lõpliku otsuse. Miljardärist ekspeaministrile esialgu määratud nelja-aastane vanglakaristus lühendati ühele aastale. Itaalia seadused ei luba enam kui kaheks aastaks süüdi mõistetud isikul parlamendiliikmena jätkata ning Berlusconi ootab ees Senati hääletus ta parlamendist välja heita. Itaalia ajakirjanduses levis kuuldus, et Berlusconi võib plaanida Euroopa Parlamenti kandideerida Eestist, kus Itaalia seadused ei kehti.

EurActiv, 18.09.2013, „Berlusconi’s ‘crazy idea’: running for the EU elections in Estonia”. – <http://www.euractiv.com/eu-elections-2014/berlusconi-eyes-mep-seat-estonia-news-530527>

AFP-BNS, 02.10.2013, „Itaalia peaminister võitis Senati usaldushääletuse”.

Jaapan

Jaapani peaministri Shinzo Abe võimukoalitsioon sai juulis toimunud poole ülemkoja valimistel kindla võidu. Abe Liberaaldemokraatlik Partei (LDP) ja tema väiksem koalitsioonipartner Uus Komeito said 76 kohta 121-st (varasemaga kokku 135 kohta). Demokraatlik Partei (DPJ) sai ainult 17 kohta (kokku 59 kohta). Võimukoalitsioon kindlustas enamuse 242-kohalises ülemkojas ja kontrolli kogu parlamendi üle. Valimised lõpetasid 2007. aastal tekkinud olukorra, mille puhul alamkojas oli enamus LDP käes ning DPJ kontrollis ülemkoda. Olukord raskendas seaduste vastuvõtmist. Valimiskampaanias keskendus LDP majanduspoliitikale, lubades majanduskasvu. DPJ lubas toetada keskklassi ning tõsta miinimumpalka. Peaminister lubas ka muudatusi 1947. aasta konstitutsiooni, kuid vajalikku kahekolmandikulist enamust valimised talle ei andnud.

AFP-BNS, 21.07.2013, „Abe koalitsioon võitis Jaapani ülemkoja valimised”;

The Japan Times, 29.07.2013, „Grip on Diet leaves no scapegoats for LDP”. – <http://www.japantimes.co.jp/news/2013/07/29/reference/grip-on-diet-leaves-no-scapegoats-for-ldp/#.UnpydXC8D74>

Inter-Parliamentary Union, „Japan”. – http://www.ipu.org/parline-e/reports/2162_E.htm

Jordaania

Septembris tulistas Jordaania parlamendiliige Talal al-Sharif Esindajatekoja koridoris oma kolleegi Kalašnikovi automaadist, kuid ei saanud pihta. Talal al-Sharif jäi ilma parlamendiliikme kohast, teda süüdistatakse mõrvakatses. Tüli teine pool Qusay al-Damissi tagandati ametist aastaks, sest tulistamisele eelnenud sõneluses oli tema see, kes leppimiskatse ajal vastast põsele löi. Solvunud Talal al-Sharif tormas seepeale oma auto juurde ja tõi sealt relva, millest hakkas valimatult tulistama, ähvardades al-Damissi tappa. Suusõnalistele korraldustele tulistaja ei allunud, kolleegidel õnnestus ta jõuga vastu seina suruda ja relv ära võtta.

The Middle East Monitor, 11.09.2013, „Jordanian Parliament takes unprecedented steps after shooting incident”. – <http://www.middleeastmonitor.com/news/middle-east/7326-jordanian-parliament-takes-unprecedented-steps-after-shooting-incident>

Kenya

Kenya parlamendiliikmed ei olnud nõus oma palga vähendamisega. Märtsis valitud parlament polnud palkade komisjoni otsusega nõus ning hääletas mais otsuse tühistamise poolt. Parlamendi otsus põhjustas avalikke proteste, näiteks kallased demonstrandid parlamendi juures maha loomaverd. Tänu survele otsustas parlament siiski järele anda. Parlamendiliikme praegune palk on riigi keskmisest sissetulekust 40 korda suurem, aastapalk on ligikaudu 56 000 eurot, eelmise parlamendikoosseisu liikmed teenisid aga ligi 90 000 eurot. 2010. aastal vastu võetud uus põhiseadus keelab parlamendil endale palka määrata, riigiametnike palgad kehtestab vastav komisjon. Komisjon tõi kokkuhoiu põhjenduseks, et kuigi Kenya on maailma vaesemaid riike, teenivad parlamendiliikmed rohkem kui näiteks Prantsusmaal.

AP-BNS, 08.05.2013, „Kenya parlamendiliikmed tõstsid oma palka”;

The Guardian, 12.06.2013, „Kenyan MPs back down from demanding pay rise to accept pay cut”. – <http://www.theguardian.com/world/2013/jun/12/kenyan-mps-accept-pay-cut>

Kreeka

Juulis kiitis Kreeka parlament heaks säästueelnõu, mis on vajalik 6,8 miljardi euro suuruse järgmise laenumakse saamiseks. Eelnõu kiideti heaks nappi 153 toetushäälega 140 vastu. 2012. aastal kokku lepitud Euroopa Liidu ja IMF-i päästepaketi kohaselt peab Kreeka aasta lõpuks koondama 4000 riigisektori ametikohta ning viima teisele tööle 25 000 avaliku sektori töötajat. Osa normist täitis Kreeka valitsus juunis, kui sulges 2600 töötajaga rahvusringhäälingu ERT. See abinõu oleks peaaegu põhjutanud peaminister Antonis Samarase valitsuse lagunemise. Valitsuse uute säästumeetmete vastu korraldati järjekordne üldstreik, Ateenas ja riigi suuruselt teises linnas Thessaloníkis kogunesid meeleavaldustele tuhanded inimesed. Kreeka säästumeetmeid on kritiseerinud Itaalia peaminister Enrico Letta, leides, et need on kriisi süvendanud ja töötust suurendanud. Kreeka majandus on kuuendat aastat languses.

AFP-STT-BNS, 18.07.2013, „Kreeka parlament kiitis säästueelnõu ootuspäraselt heaks”;

BNS, 29.07.2013, „Itaalia peaminister arvustas Kreeka kriisi lahendamist”.

Septembris tapeti Kreekas vasakpoolsete vaadetega muusik Pavlos Fyssas, tema surmaga seoses arreteeriti 22 inimest, sealhulgas 20 paremäärmusliku partei Kuldne Koidik liiget, kaasa arvatud partei juht Nikos Michaloliakos. Kuldse Koidiku asjus algatati juurdlus kuritegeliku organisatsioonina toimimise süüdistuse alusel. Oktoobris tühistas parlament kuue Kuldse Koidiku rahvaesindaja puutumatus, et nende üle oleks võimalik kohut mõista. Esimest korda pärast 1974. aastat on vahi all ametis oleva parlamendi liikmed. Parlament peatas ka Kuldse Koidiku riikliku rahastamise, seda pooldas 300-kohalises parlamendis 235 liiget. Kuldse Koidiku liikmed nimetasid eelnõu põhiseaduse vastaseks ja keeldusid hääletusel osalemast. Kuldne Koidik sai esimest korda parlamenti 2012. aasta valimistega tänu rahva pahameelele rahvusvaheliste abipakettide eest nõutavate kokkuhoiumeetmete ja struktuurireformide üle.

AP-BNS, 29.09.2013, „Tagaotsitav Kuldse Koidiku rahvaesindaja andis end välja”;

AFP-BNS, 23.10.2013, „Kreeka parlament peatas parem-äärmuslaste erakonna riikliku rahastamise”.

Leedu

Aprillis võttis Seim partei Vapruse Tee fraktsiooni juhilt Neringa Venckienėlt saadikupuutumatus, misjärel ta rohkem parlamendiistungitele ei ilmunud. Mais kuulutati ta rahvusvaheliselt tagaotsitavaks. Endist kohtunikku Venckienėt süüdistatakse viies õigusrikkumises: näitas avalikult Panevėžysi kohtu suhtes üles lugupidamatust; ei täitnud Kėdainiai kohtus 2011. aastal tehtud otsust anda vennatütar, kelle esindaja ta ajutiselt oli, viivitamata üle tema emale; takistas kohtutäituril kohtuotsuse täitmist; kuritarvitas lapse esindaja õigusi ning osutas vastupanu politseile, kasutades füüsilist vägivalda. Arvatakse, et tüdruku isa Drąsius Kedys lasi 2009. aastal maha kaks inimest, keda ta süüdistas pedofiilias. Ta süüdistas ka oma naist kuriteole kaasaaitamises. Kedys leiti 2010. aasta kevadel surnuna. Kui kohus määras lapse ema hoolde, takistas vihane rahvahulk lapse üleandmist. Venckienė sõitis koos pojaga Ameerika Ühendriikidesse. Kuigi Leedu esitas järelepärimise, kinnitas Leedu peaprokurör Seimis esinedes, et kuna Venckienėt süüdistatakse väikestes rikkumistes, pole tema väljaandmise taotlemine õigustatud.

BNS, 10.05.2013, „Venckienė kuulutatakse rahvusvaheliselt tagaotsitavaks”;

The Lithuania Tribune, 06.11.2013, „Chief prosecutor: demanding Lithuanian MP's extradition from the US is inadequate”. – <http://www.lithuaniatribune.com/55973/chief-prosecutor-demanding-lithuanian-mps-extradition-from-the-us-is-inadequate-201355973/>

Oktoobris astusid Seimi juhatast tagasi spiiker Vydas Gedvilas ja tema esimene asetäitja Vytautas Gapšys. Koalitsioonikokkuleppe kohaselt kuuluvad mõlemad ametikohad Tööpartele. Gapšys peatas ka oma volitused Tööpartei liidrina. Gedvilas astus tagasi solidaarsusest Gapšysega. Opositsioon kavatses korraldada Gapšyse umbusaldushääletuse. Vilniuse ringkonnakohus mõistis Tööpartei asutaja Viktor Uspaskichi, parlamendi aseesimehe Vytautas Gapšyse ja seimiliikme Vitalija Vonžutaitė süüdi raamatupidamisandmete võltsimises. Uspaskichile määrati nelja ja Vonžutaitėle kolme aasta pikkune vanglakaristus. Gapšyst trahviti 35 750 litiga (10 356 euroga). Tööpartei kui juriidiline isik pääses süüdimõistmisest, sest Leiburistliku Parteiga ühinemisega tekkis uus juriidiline isik. Kohtuotsus pole jõustunud, sest kohtualused vaidlustasid selle. Uspaskich pälvis kohe uuesti prokuratuuri huvi, sest nimetas kohtuasja menetlenud kohtunikke kurjategijateks. Seim tühistas Uspaskichi puutumatus.

BNS, 02.10.2013, „Vilniuse prokuratuur tahab Uspaskichi avalduste eest kohtusse anda”;

BNS, 03.10.2013, „Leedu parlamendi spiiker ja tema asetäitja astuvad tagasi”.

Luksemburg

Oktoobris toimusid Luksemburgis ennetähtaegsed parlamendivalimised, sest Euroopa kauaaegseim valitsusjuht peaminister Jean-Claude Juncker astus tagasi spioneerimis-skandaali tõttu. Ettepaneku parlament laiali saata tegid koalitsioonis olevad sotsialistid. 58-aastane Juncker oli peaministri ametis 18 aastat. Väidetavalt ei suutnud Juncker peaministrina ohjeldada tema vastutusalas olnud salateenistuse (SREL) võimu kuritarvitusi aastail 2003–2009. Kristlik-Sotsiaalne Rahvapartei (CSV) sai 60-kohalises parlamendis 23 kohta, CSV on võitnud alates loomisest 1944. aastal kõik valimised (ainult 1974–1979 juhtisid valitsust liberaalid), kuid kaotas seekord 2009. aasta valimistega võrreldes toetusest üle nelja protsendi ja kolm parlamendikohta. Sotsialistid ja liberaalid said mõlemad 13 kohta, rohelised kuus kohta. Suurhertsog Henri tegi uue koalitsioonivalitsuse moodustamise ettepaneku liberaalide esimehele Xavier Bettelile. Valimisaktiivsus oli 91,2 protsenti.

AFP-BNS, 21.10.2013, „Juncker alustas kõnelusi uue valitsuse moodustamiseks”;

AFP-BNS, 25.10.2013, „Luksemburgi 19-aastase staažiga peaminister jäi ametikohast ilma”.

Läti

Mais võttis Seim vastu kodakondsusseaduse muudatused, mis puudutavad välismaal elavate Läti kodanike ning Lätis sündinud välismaa kodanike lapsi. Laiendati nende inimeste hulka, kes võivad topeltkodakondsust taotleda (Euroopa Liidu, Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni või NATO liikmesriikide kodanikud, lisaks Austraalia, Brasiilia ja Uus-Meremaa kodanikud või nende riikide kodanikud, millega Läti on kahepoolse lepingu sõlminud). Läti mittekodanikest elanike lastel lihtsustati kodakondsuse taotlemist (pärast riigi taasiseseisvumist sündinud mittekodanike puhul). Viimati muudeti seadust 1998. aastal. Kodakondsusseaduse muudatuste arutelud on kestnud ligi kaks aastat.

Latvijas Republikas Saeima, 09.05.2013, „Saeima adopts provisions on recognition of dual citizenship”. – <http://saeima.lv/en/news/saeima-news/20957-saeima-adopts-provisions-on-recognition-of-dual-citizenship>

Lastekaitse seaduse muudatustes sätestas Seim, et edaspidi on lapse väärkohtlemisena käsitletav ka lapse tervise kahjustamine tahtlikult ebasoodsasse keskkonda, sealhulgas tubakasuitsusesse ruumi jätmisega. Muudatus kaitseb lapse õigust kasvada suitsuvabas keskkonnas. Laiendati ka emotsionaalse väärkohtlemise mõistet, lisandus säte lapse väärkuse alandamise ning tema lähedase väärkohtlemise kohta lapse juuresolekul. Vanemlike õiguste äravõtmisel eelistatakse laps anda kasvatada asenduseresse ning bioloogiline vanem on kohustatud ülalpidamist maksma. Ülalpidamise kohustusest vabastati näiteks seksuaalkuriteo ohvriks langenud naised. Alla 7-aastaste laste puhul on vanematel kohustus tagada, et nende äraolekul on laps kellegi valve all. Eelnõu autorite sõnul on muudatused vastavuses lapse õiguste konventsiooniga.

Latvijas Republikas Saeima, 30.05.2013, „Saeima deems smoking in the presence of a child as abuse”. – <http://saeima.lv/en/news/saeima-news/21034-saeima-deems-smoking-in-the-presence-of-a-child-as-abuse>

Juunis võttis Seim vastu seadusemuudatused, millega keelustati nii nõukogude kui ka natsisümboolika (sh stiliseeritud kujutiste) kasutamine igasugustel avalikel üritustel. Keelustati sõjapropaganda, endiste liiduvabariikide sümboolika ja hümnid. Muu hulgas keelustati kommunismiideoloogia propageerimine. Venemaa välisministeerium väljendas seadusemuudatuste üle nõrdimust, nimetades seda jõhkraks katseks Teise maailmasõja ajalugu ümber kirjutada.

Latvijas Republikas Saeima, 21.06.2013, „Saeima bans the use of USSR and Nazi symbols at public events”. – <http://saeima.lv/en/news/saeima-news/21126-saeima-bans-the-use-of-ussr-and-nazi-symbols-at-public-events>
Interfax-BNS, 25.06.2013, „Moskva taunis nõukogude sümboolika keelustamist Lätis”.

Mehhiko

Oktoobris menetles parlament rahandusreformi. Alamkoda lisas viimasel hetkel paragrahvi, millega kehtestati rämpstoidule viieprotsendiline maks. Senat oli kõrge kalorsusega toidu maksustamisega nõus, kuid tõstis maksu kaheksale protsendile. Valitsev Institutsionaalne Revolutsioonipartei (PRI) toetas opositsiooni ettepanekut. Kõrge suhkrisaldusega jookidele kehtestati ühe peeso suurune maks liitri kohta. Mehhiko karastusjookide tootjad ähvardasid seepeale, et maksu kehtestamine võib põhjustada kuni 20 000 töökoha kadumise, magusatootja Grupo Bimbo aga lubas retseptid üle vaadata ning kalorsust vähendada. Mehhiko on rasvunud täiskasvanute osakaalu poolest (32,8 protsenti rahvastikust) maailma juhtivaid riike. Majanduse elavdamiseks korregeeriti tulumaksu, aastasissetuleku puhul, mis küünib 500 000 peesost (30 000 eurot) 750 000 peesoni, langetati tulumaksu 31 protsendilt 30-le; kõrgepalgalistele tõsteti maksulagi 35 protsendile. Konservatiivid reformi ei toetanud ning marssisid saalist välja. Senat muutis eelnõu, seetõttu pidi see veel kord alamkoja heakskiidu saama. Alamkojas pole PRI-l enamust ning seaduse vastuvõtmisel oli vaja vasakpoolse Demokraatliku Revolutsioonipartei toetust.

Reuters, 23.10.2013, „Mexico ruling party ready to back higher junk food tax: lawmaker”. – <http://www.reuters.com/article/2013/10/24/us-mexico-reforms-idUSBRE99N02Q20131024>

Bloomberg, 31.10.2013, „Junk food tax gets extra boost as Mexican Senate passes bill”. – <http://www.bloomberg.com/news/2013-10-31/junk-food-tax-gets-extra-boost-as-mexican-senate-passes-bill.html>

Reuters, 31.10.2013, „Mexican Congress passes diluted government tax reform”. – <http://www.reuters.com/article/2013/10/31/us-mexico-reforms-idUSBRE99U1FD20131031>

Norra

Septembris toimusid Norras parlamendivalimised. Kuigi Tööpartei sai 169-kohalises parlamendis 55 kohta, andsid valijate hääled senisele vasaktsentristlikule valitsuskoalitsioonile kokku ainult 72 kohta. Üldvalimiste suurim võitja oli Erna Solbergi juhitud konservatiivne Høyre, mis sai 18 kohta rohkem kui eelmistel valimistel (praegu 48 kohta). Valimisaktiivsus oli 78,2 protsenti. Valitsuskoalitsiooni moodustasid Høyre ja parempopulistlik Progressipartei, mis sai parlamendis 29 kohta. Liberaalne Venstre ja kristlikud demokraadid lubasid koalitsiooni toetada. Solberg lubas karmistada Norra immigratsioonipoliitikat, muu hulgas kiirendada asüülikaotluste läbivaatamist ja luua kinnised asüülikeskused.

STT-AP-AFP-BNS, 01.10.2013, „Norras moodustatakse kaheparteiline vähemusvalitsus”;
BNS, 08.10.2013, „Norra tulevased valitsusparteid sõlmisid koalitsioonileppe”.

Pakistan

Mais toimunud Pakistani parlamendi alamkoja valimistel pääsesid parlamenti nii ekspeaminister Nawaz Sharif, kelle Pakistani Moslemiliiga sai 342-kohalises alamkojas 157 kohta, kui ka endine kriketistaar Imran Khan. Tema Pakistani Õigluse Liikumine sai 35 kohta. Eelmine suurim võimupartei Pakistani Rahvapartei sai 39 kohta. Esimest korda läks võim riigis üle ühelt tsiviilvalitsuselt teisele. 1947. aastal iseseisvunud riiki on enam kui poole selle ajaloost juhtinud sõjavägi, selle aja jooksul on korraldatud kolm riigipööret. Pakistani Taliban deklareeris, et demokraatia on vastuolus islamiga, aprilli keskpaigast kuni valimiseni toimunud rünnakutes poliitikute ja parteide vastu hukkus vähemalt 127 inimest. Valimisaktiivsus oli 53,6 protsenti. Kampania peateemad olid majandus, elektrinappus, osalus USA juhitud sõjas islamistidega ja korrupsioon.

AFP-BNS, 11.05.2013, „Sharif ja Khan pääsesid parlamenti”.

Poola

Poolas on aasta algusest keelatud loomade tapmine eelneva tuimestuseta, sest Konstitutsioonikohus leidis selle olevat vastuolus loomakaitseadusega. Kohus leidis, et valitsus poleks 2004. aastal tohtinud rituaaltappu seadustada. Valitsus proovis keeldu tühistada ja saatis Seimile loomakaitseaduse muutmise seaduse eelnõu, mis juulis tagasi lükati. Otsus tekitas tõsist pahameelt nii juudi- kui ka moslemikogukonnas, samuti loomakasvatajate ja lihatöötajate seas, kes ekspordivad Iisraeli koššer- ja moslemiriikidesse halal-liha. Loomade rituaalse tapu keeldu vastu võttis sõna ka Iisraeli välisministeerium, kutsudes Poola Seimi oma otsust uuesti läbi vaatama. Poola juudid pöördusid kohtu poole taotlusega keeld tühistada.

AFP-BNS, 16.07.2013, „Iisrael: koššertapu keeld Poolas on vastuvõetamatu”;

Jewish Telegraphic Agency, 02.09.2013, „Polish Jews take kosher slaughter ban to court”. – <http://www.jta.org/2013/09/02/news-opinion/world/polish-jews-take-kosher-slaughter-ban-to-court>

Portugal

Majandusraskustes Portugalis on toimunud ridamisi meeleavaldusi ja streike. Juunis jäid nii mõnelgi õpilasel gümnaasiumi lõpueksamid õigel päeval sooritamata, sest paljud õpetajad lahkusid eksamilt protestiks kavandatavate palkakärbete ning riigitöötajate tööpäeva tunni võrra pikendamise plaani vastu. Juuni lõpul toimus transporditöötajate üldstreik. Juulis seadustas parlament nii avaliku sektori töötajate vallandamist lihtsustavad seadusemuudatused kui ka 40-tunnise tööädala. Paremtsentrilikul koalitsioonil on parlamendis kindel enamus, kuid opositsioon vaidlustas kokkuhoiumeetmed Konstitutsioonikohtus. Konstitutsioonikohus on parlamendis vastu võetud kokkuhoiumeetmed mitmel korral tühistanud, näiteks augustis tunnistas kohus töötajate vallandamist lihtsustavad seadusemuudatused põhiseadusega vastuolus olevaks. Portugali Konstitutsioonikohtu otsused on pälvunud Euroopa Komisjoni kriitika.

Reuters, 17.06.2013, „Portuguese teachers boycott exams in anti-austerity strike”. – <http://www.reuters.com/article/2013/06/17/us-portugal-teachers-strike-idUSBRE95G0OG20130617>

Portugal Daily View, 30.07.2013, „Civil service: parliament slams the 40-hour working week”. – <http://www.portugaldailyview.com/whats-new/civil-service-parliament-slams-the-40-hour-working-week>

EIROonline, 16.10.2013, „Constitutional court rejects latest austerity measures”. – <http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2013/09/articles/pt1309019i.htm>

Prantsusmaa

Septembris kiitis Senat heaks naiste õigusi puudutava seaduseelnõu, millele senaator Chantal Jouanno lisis muudatustepaneku keelustada alla 16-aastaste laste iludusvõistlused. Senat kiitis keeldu heaks 197 poolthäälega, vastu oli 146 senaatorit. Laste iludusvõistluste korraldajaid ja osalejate vanemaid ähvardab seaduse vastuvõtmisel kuni kahe aasta pikkune vanglakaristus ja 30 000-eurone trahv. Jouanno on minimissivõistluste vastu võidelnud juba paar aastat. Eelnõu vajab Rahvusassamblee heakskiitu.

AP-BNS, 18.09.2013, „Prantsuse Senat hääletas laste iludusvõistluste keeldu poolt”;

The Independent, 18.09.2013, „France moves to ban 'hyper-sexualised' beauty pageants for children younger than 16”. – <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/france-moves-to-ban-hypersexualised-beauty-pageants-for-children-younger-than-16-8824486.html>

Oktoobris kiitis Rahvusassamblee heaks president François Hollande'i pensionireformi, mille läbiviimist ootab Euroopa Liit. Eelnõu toetas 270 alamkoja liiget, vastu oli 249. Hollande'i pensionireformi kava on palju ettevaatlikum kui ta eelkäija Nicolas Sarkozy oma ning seetõttu pole ka järgnenud suuri meeleavaldusi. Majandusteadlaste sõnul pakub eelnõu lahendusi, mis kataksid pensionisüsteemi 20 miljardi euro suurusest eelarveaugust ainult kolmandiku. Eelnõuga tõstetakse pensioni sissemaksid nii töötajatele kui ka tööandjatele, riikliku pensioni saamiseks peab senise 41,5 tööaasta asemel tööstaaži olema 43 aastat, kuid ei tõsteta praegu kehtivat pensioniiga ega kehtestata pensioniealistele uusi makse. Senatis muudeti eelnõu teksti nii palju, et lõpuks hääletas Senat ühehäälselt selle vastu ning eelnõu läheb uuesti Rahvusassambleesse.

France 24, 15.10.2013, „French parliament votes for pension revamp”. – <http://www.france24.com/en/20131015-french-parliament-votes-pension-revamp>

Le Figaro, 05.11.2013, „Le Sénat rejette la réforme des retraites à l'unanimité”. – <http://www.lefigaro.fr/flash-eco/2013/11/05/97002-20131105FILWWW00524-le-senat-a-rejete-la-reforme-des-retraites.php>

Rumeenia

Septembris, nädal pärast seda kui hulkuvad koerad puresid Bukarestis surnuks nelja-aastase poisi, võttis parlament vastu eelnõu, mis lubab kodutud koerad magama panna, kui neile kahe nädala jooksul varjupaika järele ei tulda. Seaduse vastuvõtmist toetas 266 ja vastu oli 23 parlamendiliiget. Parlamendi ette kogunesid hääletuse ajal sajad loomakaitsjad, kes kutsusid eelnõu maha hääletama ja toetama magamapanemise asemel loomade steriliseerimist. Bukaresti tänavatel arvatakse elavat 40 000 – 60 000 hulkuvat koera. Probleem sai alguse 1980. aastal, kui Bukarestis lammutati terved elamukvartalid ja need asendati kortermajadega, kus koertele polnud piisavalt ruumi. Konstitutsioonikohus tunnistas seaduse põhiseadusele vastavaks, mis kutsus loomakaitsjad uuesti tänavatele protesteerima.

AFP-BNS, 10.09.2013, „Rumeenia parlament lubas kodutud koerad magama panna”;

FOX News, 25.09.2013, „Romania: court rules Parliament bill allowing dogs to be euthanized is constitutional”. – <http://www.foxnews.com/world/2013/09/25/romania-court-rules-parliament-bill-allowing-dogs-to-be-euthanized-is/>

Saksamaa

Mais puhkes Saksamaal skandaal, kui kaitseministeerium loobus kavandatud drooniprogrammist Euro Hawk, kartuses, et Euroopa võimud ei kinnita seda, sest pole arendatud kokkupõrgete vältimise süsteemi lennukite kaitseks. Droonile pandi suuri lootusi Saksa sõdurite kaitseks, prototüübi loomisele kulutati 600 miljonit eurot. *Bundestag*'i uurimiskomisjon kutsus kaitseminister Thomas de Maizière'i ebaõnnestunud projekti kohta aru andma. Opositsiooniparteid süüdistasid ministrit projekti lõpetamise venitamises ja liigeses rahakulutamises. Lähenevate valimiste tõttu polnud komisjonil aega põhjalikku uurimist läbi viia. Kantsler Angela Merkelile lähedalseisva ministri süüdistamises nähti ka opositsiooni katset valimistulemusi mõjutada. Kaitseministri sõnul vastutasid möödalaskmiste eest ta alluvad. Euro Hawk tegi proovilennu juba 2010. aastal, ametnikud mõistsid alles hiljem, et Euroopa tiheda lennuliikluse jaoks pole droon sobiv.

Deutsche Welle, 02.09.2013, „Handing of Euro Hawk 'correct', says defense minister”. – <http://www.dw.de/handing-of-euro-hawk-correct-says-defense-minister/a-17060746>

Bundestag'is tegutseb petitsioonide läbivaatamise komisjon. 2005. aastast saab nende poole pöörduda elektrooniliselt. Juunis arutati 19-aastase Johannes Schelleri võrgu neutraalsust käsitlevat petitsiooni, milles ta palus seadustada kohustus tagada kõigi internetiteenuse kasutajate võrdne kohtlemine. Petitsioon kogus nelja päevaga komisjoni aruteluks vajalikud 50 000 allkirja, kokku ühines sellega ligikaudu 76 000 inimest. Aprillis avalikustas Saksa Telekom plaani edaspidi internetikasutajate andmeedastuse kiirust vähendada, kui nad teatud limiidi ületavad. Need, kes tahavad rohkem interneti kasutada, peaksid juurde maksma. Teade kutsus esile elavat vastukaja, Saksamaal pole võrgu neutraalsuse põhimõtet seadustatud, mis takistaks telekommunikatsiooniettevõttele selliseid piiranguid seada. Kuigi petitsioone käsitletakse ainult komisjonis, oli suur saavutus, et *Bundestag* võrgu neutraalsusele tähelepanu pööras. 2012. aastal esitati 15 724 petitsiooni, umbes 43 tükki päevas. Seni pole neist ühestki saanud seadust. Võrgu neutraalsuse küsimus on arutusel ka Euroopa Liidus laiemalt.

Deutsche Welle, 23.06.2013, „German parliamentarians tackle net neutrality”. – <http://www.dw.de/german-parliamentarians-tackle-net-neutrality/a-16900369>

Septembris toimunud *Bundestag*'i valimistel said Saksa kantsleri Angela Merkeli kristlikud demokraadid 631-kohalises alamkojas 255 kohta ja Baieri sõsarpartei 56 kohta. Konservatiividel jäi absoluutsest enamusest viis kohta puudu ning nad alustasid „suure koalitsiooni” moodustamiseks läbirääkimisi seni opositsioonis olnud -vasaktsentristliku -Sotsiaaldemokraatliku Parteiga (sai 193 kohta), sest senine liitlane Vabad Demokraadid ei pääsenud parlamenti. Kaaluti ka koalitsiooni rohelistega, kuid nendega ei õnnestunud kokkuleppele jõuda ning ka sotsiaaldemokraatidega on olulistes küsimustes eriarvamusi. Näiteks lubasid konservatiivid makse mitte tõsta, sotsiaaldemokraadid sooviksid aga kergitada kõrgepalgaliste makse. Valimisaktiivsus oli 71,5 protsenti.

AFP-BNS, 30.09.2013, „Merkeli konservatiivid alustavad SPD-ga koalitsioonikõnelusi”;
Inter-Parliamentary Union, „Germany”. – http://www.ipu.org/parline-e/reports/2121_E.htm

Soome

Juunis lükkas Eduskunta tagasi Soome esimese kodanike algatatud seaduseelnõu. Soov keelustada karusloomakasvandused sai 36 parlamendiliikme toetuse, 146 leidis, et majandusharu ei saa kaotada. Üksmeelselt toetas ettepanekut roheliste fraktsioon, ka vasakpoolsed olid algatusega valdavalt nõus. Parlamendiliikmete enamus leidis, et valdkonna olemasolu õigustab asjaolu, et karusloomakasvatus annab otseselt tööd 3000 inimesele ning kaudselt veel 1300-le. Järgmise kodanikualgatusena tuleb Eduskunnas arutusele vajaliku toetuse saanud autoriõiguste seaduse muutmine.

Helsingin Sanomat, 19.06.2013, „Turkistarhauksen kiellolle tyrmäys – näin äänet jakautuivat”. –
<http://www.hs.fi/politiikka/Turkistarhauksen+kiellolle+tyrmäys+C3%A4ys++n%C3%A4in+%C3%A4in+%C3%A4C3%A4net+jakautuivat+/a1371605615179>

Soome suurim opositsioonipartei Põlissoomlased viskas oma ridadest välja sobimatult käitunud seadusandja James Hirvisaari. Hirvisaari tekitas septembris skandaali, pildistades oma Tamperest pärit sõbra natsitervitust Eduskunna publikurõdul. Foto riputati blogisse, mis toetab Põlissoomlaste seadusandja Jussi Halla-aho Euroopa Parlamenti kandideerimist. Eduskunna sotsiaaldemokraadist esimees Eero Heinäluoma noomis Hirvisaarit ja too palus juhtunu pärast andeks. Põlissoomlastel on Hirvisaariga pahandusi olnud ka varem, ta on teinud korduvalt rassistlikke ja homofoobseid avaldusi. Partei esimehe Timo Soini sõnul on Hirvisaarit püütud „kasvatada nagu probleemset last”, kuid natsitervitusega läks ta üle piiri.

BNS, 03.10.2013, „Soome rahvaesindaja sõber põhjustas natsitervitusega skandaali”;
STT-BNS, 04.10.2013, „Soini põhjendab Põlissoomlaste rahvaesindaja väljaheitmist”.

Suurbritannia

Parlamendis on menetluses inimkaubanduse vastu võitlemise parlamendirühma aseesimehe Peter Bone'i algatatud eelnõu, mille eesmärk on võidelda inimkaubandusega. Eelnõu koondaks inimkaubandusega seonduva probleemistiku ühte seadusse. Eelnõu näeb muu hulgas ette inimkaubitsejate vara konfiskeerimise, suurettevõtete kohustuse võtta oma tarne-ahelates kasutusele moodsa inimkaubanduse vastu võitlemise meetmed ning koolitused riigiametnikele inimkaubanduse paremaks tundmaõppimiseks. Algataja tegi ettepaneku ka inimkaubandusega tegeleva ametikoha loomiseks, staatusele oleks see võrdväärne lastekaitsevolinikuga.

BBC News, 05.07.2013, „MP Peter Bone's bill targets human sex trafficking”. – <http://www.bbc.co.uk/news/uk-england-23295712>
Parliament, 10.07.2013, „Daily Hansard – debate”. –
<http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201314/cmhansrd/cm130710/debtext/130710-0002.htm>

Augustis hääletas alamkoda nabi enamusega maha peaminister David Cameroni ettepaneku karistada Süüria valitsust sõjaliselt väidetava keemiarünnaku korraldamise eest. Peaministri ettepaneku poolt anti 272 häält, vastuhääli oli 285. Vastu hääletas ka tema enda partei 30 liiget. Cameron ütles pärast hääletust, et valitsus kavatseb alamkoja mittesiduva otsuse kohaselt talitada. Parlamendi eitav otsus kahjustas Suurbritannia suhteid Ameerika Ühendriikidega. Üllatuslik tulemus tähendab seda, et Cameron on esimene Suurbritannia peaminister üle aastakümnete, kellel ei õnnestunud vägesid ühisoperatsioonile saata. Parlamendi otsus haakub avaliku arvamuse küsitluste tulemustega, mis näitavad, et rahvas on tugevalt Suurbritannia uue sõjalise sekkumise vastu.

The Guardian, 29.08.2013, „Cameron forced to rule out British attack on Syria after MPs reject motion”. –
<http://www.theguardian.com/world/2013/aug/29/cameron-british-attack-syria-mps>
AFP-BNS, 02.09.2013, „Suurbritannia võib suurte muutuste korral uue hääletuse korraldada”.

Alamkojas menetletakse James Whartoni eelnõu, mis nõuab riigi Euroopa Liidu liikmesusega seonduva panemist rahvahääletusele 2017. aastaks. See on kooskõlas peaminister David Cameroni lubadusega osa võimu Brüsselilt tagasi võtta ning panna Suurbritannia liikmesuse uued tingimused referendumile. Konservatiivide partei teatud küsitlus näitas, et kolmandik partei liikmetest eelistaks nihutada referendumit järgmisel aastasse. Sellise parandusettepaneku tegi eelnõule alamkoja liige Adam Afriyie. Parlamendis ei pruugi toetus idee peale nii suur olla. Cameron loodab 2015. aasta üldvalimistel saavutada enamust, kuid konservatiivide survestab paremtiivalts eurovastane Iseseisvuspartei. Äritegelane Afriyie, keda on ka varem seostatud parteisisese võimuvõitlusega, leiab, et referendumit korraldamine plaanitust varem on Suurbritannia „rahvuslikes huvides”. Järgmisel aastal peaks toimuma ka Šotimaa iseseisvusreferendum.

AFP-BNS, 07.10.2013, „Tooride parlamendiliige nõuab EL-i referendumit juba 2014. aastal”;
The Guardian, 07.11.2013, „Back early referendum on EU or risk losing election, says Tory MP”. – <http://www.theguardian.com/politics/2013/nov/07/early-eu-referendum-tory-adam-afriyie>

Šveits

Juunis lükkas Šveitsi parlament tagasi pangaleppe Ameerika Ühendriikidega, mis oleks kohustanud Šveitsi avaldama oma pangasaladusi. Leppe vastu hääletas 123 alamkoja liiget, poolt oli 63. Ühendriigid ähvardasid Šveitsi panku suurte trahvidega ja Ameerika Ühendriikide pangaturul tegutsemise keeluga, kui seadust vastu ei võeta. Šveitsi pangandussektor soovis aga küsimuse lahendamist, sest see on kahe riigi suhteid liiga kaua halvendanud. Oktoobris allkirjastas Šveitsi valitsus Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) mitmepoolse maksukonventsiooni, mis teeb lõpu ka riigi pangasaladuse seadusele. Samas vajab lepe veel parlamendi heakskiitu. Lepe kohustab riiki maksupettustega võitlemiseks omavahel andmeid vahetama. Pärast andmete avalikustamist ei julge paljud Ühendriikide pangaklientide kliendihaldurid enam välismaale reisida kartuses, et nad kaassüüdlasena maksude varjamises kinni võetakse.

AFP-BNS, 19.06.2013, „Šveitsi parlament lükkas tagasi pangaleppe USA-ga”;
Swissinfo, 15.10.2013, „Switzerland signs OECD tax convention”. – http://www.swissinfo.ch/eng/politics/Switzerland_signs_OECD_tax_convention.html?cid=37118262
Expatica, 29.10.2013, „Bankers afraid to leave Switzerland amid US tax crackdown”. – http://www.expatica.com/ch/news/news_focus/Bankers-afraid-to-leave-Switzerland-amid-US-tax-crackdown_277186.html

Tšehhi

Oktoobris toimunud parlamendi 200-kohalise alamkoja ennetähtaegsetel valimistel sai Sotsiaaldemokraatlik Partei 50 kohta, miljardärist ettevõtja Andrej Babiši partei ANO 2011 (Rahulolematute Kodanike Liikumine) 47 kohta ning kommunistid 33 kohta. Skandaalidest räsitud parempoolsed parteid esinesid valimistel tagasihoidlikult, kuid neli neist ületas siiski valimiskünnise ja pääses parlamenti. Välisminister Karel Schwarzenbergi (kelle nimi saksapäraselt kõlab Johannes Nepomuk Josef Norbert Friedrich Antonius Wratistlaw Mena von Schwarzenberg) TOP 09 (Traditsioonid, vastutus, jõukus) sai 26 kohta, endine võimupartei Kodanike Demokraatlik Partei 16 kohta ning Tomio Okamura Otsedemokraatia Koidiku Partei ning Kristlik-Demokraatlik Partei mõlemad 14 kohta. Valimas käis 59,5 protsenti valimisõiguslikest kodanikest. Valimiseni viis juunis alanud kriis, mis puhkes parementsentristliku peaministri Petr Nečase tagasiastumisega, mille järel president nimetas ametisse tehnokraatide valitsuse eesotsas Jiří Rusnokiga. See aga kaotas augusti esimesel poolel usaldushääletuse ja astus tagasi. Valijate pahameelt on süvendanud kokkuhoiumeetmed ja korruptsioon. Valitsuse moodustamine on raske, sest ükski partei ei saavutanud ülekaalukat võitu ning enim hääli saanud sotsiaaldemokraadid on kutsunud partei juhti Bohuslav Sobotkat kehvade tulemuste tõttu tagasi astuma.

AFP-BNS, 26.10.2013, „Tšehhi parlamendivalimised võitis Sotsiaaldemokraatlik Partei”;
AFP-BNS, 27.10.2013, „Tšehhi parteid valmistuvad rasketeks koalitsioonikõnelusteks”;
Inter-Parliamentary Union, „Czech Republic”. – http://www.ipu.org/parline-e/reports/2083_E.htm

Ungari

Septembri algul võttis parlament vastu 2012. aasta põhiseaduse muudatused, mille surus läbi peaminister Victor Orbáni parementsentristlik valitsus. Valitsuse sõnul peaks äsjane muudatuste pakett, viies pärast 2012. aastat, lõpetama jutud demokraatia nõrgenemisest Ungaris. Inimõigusorganisatsioon Human Rights Watch leidis aga, et põhiseaduse muudatused olid suuresti kosmeetilised ega lahendanud tõsisemaid probleeme. Muudatuste pakett kohendas valimiskampaania reegleid, usuvabadust ja kohtu sõltumatust käsitlevaid sätteid, mida kritiseerisid teiste hulgas Euroopa Komisjon ja Euroopa Nõukogu.

AFP-BNS, 18.09.2013, „Inimõiguslased: Ungari põhiseadusmuudatused olid „kosmeetilised””.

Uruguay

Uruguay tahab president José Mujica sõnul katsetada ideed, kas teatud narkootikumide legaliseerimine ja tarbimise reguleerimine võiks aidata kartellivägivalda vähendada. Juulis toetas Uruguay parlamendi alamkoda marihuaana legaliseerimise eelnõu, mis lubab kodus kasvatada kuni kuut kanepitaime ning osta apteegist marihuaanat kuni 40 grammi kuus. 14-tunnise debati järel toimunud hääletusel anti eelnõule 50 poolt- ja 46 vastuhäält. Eelnõu peab saama ka Senati heakskiidu. Opositsioon on seaduse vastu ning möödunud nädalal avaldatud küsitlustulemuste kohaselt ei soovi selle vastuvõtmist ka 63 protsenti elanikkonnast.

The Economist, 03.08.2013, „Drug legalisation in Uruguay: the experiment”. – <http://www.economist.com/news/americas/21582579-another-blow-against-prohibition-experiment?fsrc=nlw|hig|8-1-2013|6280705|133444774|E>

Venemaa

Juunis kiitis Föderatsiooninõukogu heaks seaduse, mis keelab geipropaganda alaealiste hulgas ja näeb mittetraditsiooniliste seksuaalsuhete propageerimise eest ette rahatrahvid. Riigiduum on eelnõu juba heaks kiitnud, Föderatsiooninõukogu võttis selle vastu 137 poolthäälega. Tegemist on lastekaitse seaduse muudatusega, millega kaitstakse lapsi nende tervist ja arengut kahjustava informatsiooni eest, mis sisaldab moondunud ideid traditsiooniliste ja mittetraditsiooniliste seksuaalsuhete ühiskondliku võrdsuse kohta või millega surutakse peale või püütakse tekitada huvi selliste suhete vastu. President Vladimir Putin allkirjastas seaduse, nagu ka seaduse, mis keelab Vene orbude lapsendamise homopaaridele riikides, kus samasooliste abielu on legaalne.

Interfax-AFP-BNS, 26.06.2013, „Vene parlamendi ülemkoda kiitis heaks trahvid geipropaganda eest”;

Reuters, 03.07.2013, „Russia’s Putin signs law banning gay adoptions”. – <http://www.reuters.com/article/2013/07/03/us-russia-putin-gay-idUSBRE96210N20130703>

Föderatsiooninõukogu kiitis septembris heaks seaduse, mis reformib 434 institutsioonist koosnevat Teaduste Akadeemiat, samal ajal toimus väljas meeleavaldus, millel osales umbes 200 rahulolematut teadlast. Protestid saatsid ka eelnõu menetlemist Riigiduumas. Föderatsiooninõukogus anti eelnõu poolt 135 häält. Teadlased kardavad, et akadeemia sõltumatus kaob, kui teadusasutuste finantsjuhtimine koondatakse keskvõimule alluva juhtorgani alla. Kardetakse, et edaspidi hinnatakse teadustulemusi vaid tulususe, mitte teadusliku väärtuse tõttu. Eelnõu esialgne versioon oli radikaalsem, kuid teadlaste ja avalikkuse vastuseisu tõttu muudeti mõningaid punkte. Loodav juhtorgan allub otseselt peaministrile, kes määrab ametisse ka selle juhi.

RT, 17.09.2013, „Duma backtracks on Academy of Sciences reform amid protests”. – <http://rt.com/politics/russia-science-reforms-protests-969/>

RIA Novosti, 27.09.2013, „Putin signs controversial Academy of Sciences reform bill into law”. – <http://en.ria.ru/science/20130927/183794175/Putin-Signs-Controversial-Academy-of-Sciences-Reform-Bill-Into-Law.html>

Oktoobris võttis parlament vastu seaduse, millega karmistatakse veebruaris algavate Sotši taliolümpiamängude eel karistusi terrorismikuritegude eest. Muu hulgas on -võimudel nüüdsest võimalik terroriakti sooritanud isiku omastelt, abielu kaudu seotud isikutelt ning teistelt isikutelt, kelle elu, tervis ja heaolu on terrorismis süüdistatule olulised, nõuda tekitatud kahjude rahalist korvamist ning nende valdused läbi otsida. Väljaõpe terroriakti läbiviimise eesmärgil on karistatav kuni kümneaastase vabaduskaotusega, kuni kuueaastase vangistusega on karistatav osalus välismaal tegutsevas terrorirühmituses, kui see kahjustab Venemaa huve.

AFP-BNS, 26.10.2013, „Vene Riigiduum karmistas karistusi terrorismikuritegude eest”;

RIA Novosti, 03.11.2013, „Putin signs law punishing terrorists’ relatives”. – <http://en.ria.ru/russia/20131103/184499077/Putin-Signs-Law-Punishing-Terrorists-Relatives.html>